
Kronika.

Notatki Płockie 4/13-14, 58-59

1959

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

niu w godzinach popołudniowych. Główny ciężar pracy spoczywa więc na samodzielnym studio-waniu przez słuchaczy w oparciu o wykłady, seminaria, konsultacje i fachowe wskazówki metodyczne. Troską odpowiedzialnych instancji partyjnych było i jest zapewnienie wysokiego poziomu studiów. Kadra wykładowców i seminarzystów (dojeżdżająca co tydzień z Warszawy do Płocka) rekrutuje się z pracowników naukowych: SGPIS, Wyższej Szkoły Nauk Społecznych PAN (Instytut Filozofii i Socjologii) i Wydziału Ekonomicznego Politechniki Warszawskiej. Kadra ta od kilku lat prowadzi również zajęcia na Warszawskim WUML. Natomiast kon-

sultanci rekrutują się spośród miejscowych kadr. Wszyscy oni posiadają stopnie naukowe.

Krótki okres działalności WUML nie pozwala na ocenę dotychczasowych wyników (stąd informacyjny charakter notatki).

Można jednak stwierdzić jedno: uruchomienie filii WUML w Płocku spotkało się z właściwym zrozumieniem i niewątpliwie przyczyni się do podniesienia wiedzy teoretycznej i praktycznej aktywu, od którego w poważnej mierze zależy prawidłowa i pełna realizacja zadań budownictwa socjalistycznego.

K R O N I K A

22 czerwca br. prof. Marian Gumowski wygłosił w Polskim Towarzystwie Historycznym w Krakowie odczyt poświęcony dziejom słynnego miecza koronacyjnego królów polskich odzyskanego niedawno z Kanady, Szczerbca. Jak wiadomo, miecz pochodzi z XIII wieku, a do legendy wiążącej go z wyprawą kijowską Chrobrego przyczynił się zdobiący go „a nie kompletny dziś napis, zawierający imię „Bolesław”. Według przekonywująco udokumentowanej hipotezy prof. Gumowskiego napis ten odnosi się do Bolesława, syna ks. Konrada Mazowieckiego, dla którego miecz miał zostać sporządzony. Jednym z zasadniczych argumentów potwierdzających tę tezę jest podobieństwo ornamentacji i pisma zdobiącego Szczerbca do tych samych elementów występujących na słynnym gotyckim kielichu i patenie katedry płockiej, fundowanym przez Konrada Mazowieckiego. Szczególnie analiza pisma pokrywającego oba bezcenne zabytki, identyczne błędy jednego jak i drugiego tekstu, skłoniły prof. Gumowskiego, znakomitego znawcę przedmiotu do przyjęcia tezy uznającej pochodzenia zarówno Szczerbca jak i kielicha z tej samej pracowni. Zatem narodziny Szczerbca wiążą się prawdopodobnie ściśle z Płockiem.

Kollegialnej nr 13 w domu W-go Wunderlicha. Przyjmuje z chorobami oczu codziennie od 9-ej do 11 i od 2 do 4-ej. Więcej ogłoszeń Zamenhofa nie udało się odnaleźć do końca czerwca 1886 r. Według wspomnianego pisma mieszkał w Płocku do maja 1886 r. Cg.

Z inicjatywy Centralnej Poradni Amatorskiego Ruchu Artystycznego w Warszawie zorganizowano w Płocku w miesiącu lipcu 3 tyg. kurs dla nauczycieli plastyków-pedagogów i nauczycieli-amatorów.

Nauczyciele pochodzili z różnych typów szkół: wiejskich, średnich, a także plastycznych.

Głównym celem kursu było danie maksimum wiadomości o sztuce. Ogromnym uznaniem cieszyły się wykłady ze sztuki współczesnej kierownika Kursu prof. Dr Włodzimierza H o d y s a, bogato ilustrowane przezrociami.

Pogłębieniu wiedzy o sztuce służyły również pogadanki z zakresu problematyki malarstwa, oraz zajęcia praktyczne rysunku i malarstwa prowadzone przez inż. mgr Aleksandra Jackowskiego uzupełnione wykładami i ćwiczeniami z zakresu kompozycji płaskiej i bryły.

Szkoda, że na zakończenie nauczyciele nie pokazali swoich prac.

Zarząd Oddziału Powiatowego Związku Zawodowego Nauczycielstwa Polskiego nadesłał do Towarzystwa pismo w sprawie odszukania domu, w którym mieszkał w latach 1885—1886 Ludwik Zamenhof i przekazanie do Ameryki fotografii tego domu dla obywatela amerykańskiego Adolfa Holzhaus, który opracowuje życiorys twórcy języka esperanto.

Wiadomość o pobycie Zamenhofa w Płocku nie była znana. Wstępne poszukiwania w archiwum nie rokowały pomyślnych wyników. Z pomocą przyszedł Korrespondent Płocki. W dziale ogłoszeń w numerze 87 z dn. 6/11 na stronie 3 znajduje się ogłoszenie następujące: „Dr L. Zamenhof leczy wyłącznie choroby oczu. Przyjmuje codziennie od godz. 2 do 4-ej p. p. Hotel Polski nr 22”. Ogłoszenie tej samej treści zamieścił Zamenhof w następnym numerze 88, a w numerze 91 z dnia 20 listopada zamieścił ogłoszenie treści następującej: „Dr L. Samenhof zamieszkał stale w Płocku przy ulicy

W tym samym czasie przebywali na plenerze w Płocku studenci Warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych co wpłynęło ogromnie na zewnętrzny charakter naszego spokojnego miasta. Każdy bardziej malowniczy zakątek był oblegany przez plastyków, którzy rozkładali sztalugi na ławkach, trawnikach a nawet dachach parterowych domków.

Na zakończenie kursu plastycy urządzili barwny pochod przez miasto i wystawę z rozprzedażą prac z „humorem studenckim” na trawnikach Placu Narutowicza.

Z okazji 15-lecia Polski Ludowej odbyła się w Płocku w dniu 21 Lipca br. w sali kina Przedwiośnie uroczysta sesja Miejskiej Rady Narodowej. Referat oko-

licznościowy obrazujący osiągnięcia miasta w piętnastolecie i dający perspektywy w najbliższej przyszłości w związku z budową Rafinerii w Płocku wygłosił przewodniczący Miejskiej Rady Narodowej Józef Chlebicki.

W części artystycznej wyświetlony został film produkcji polskiej „Eroica”.

Sesję MRN poprzedził w tym samym dniu wiec społeczeństwa Płocka na Placu im. Marcelego Nowotki, na którym przemawiał I Sekretarz KM PZPR tow. Aleksander Czaplicki. Uroczystego odsłonięcia tablicy pamiątkowej na Ratuszu poświęconej 15 rocznicy powstania konspiracyjnej Miejskiej Rady Narodowej w Płocku dokonał przewodniczący MRN Obywatel Józef Chlebicki.

W Małej Wsi w powiecie płockim 12 lipca br. odbyła się doniosła uroczystość odsłonięcia pomnika ku czci poległym bojownikom w walce z hitleryzmem. Stąd bowiem przed 16 laty (w 1943 roku) wyruszył w pole pierwszy na Północnym Mazowszu Oddział Partyzantów Gwardii Ludowej.

W uroczystości udział wzięli przedstawiciele Wojewódzkiej Rady Narodowej z jej Przewodniczącą A. Mierzwińskim, wiceminister Spraw Wewn. M. Moczkar, przedstawiciel Ministra Obrony Narodowej generał dyw. G. Korczyński, sekretarz Ambasady Radzieckiej w Warszawie Gusiew, przedstawiciele Komit. Woj. PZPR oraz byli przywódcy i żołnierze Gwardii Ludowej.

Uroczystego aktu odsłonięcia pomnika dokonał Przewodniczący WRN inż. A. Mierzwiński, który również udekorował w imieniu Rady Państwa wysokimi odznaczeniami byłych żołnierzy GL i AL. Krzyż Grunwaldu II kl. nadano pośmiertnie Janowi Wilczyńskiemu b. dowódcy Okręgu Mazowieckiego Gwardii Ludowej.

Między innymi odznaczenia otrzymali:

Edward Kaźmierkiewicz b. zastępca dowódcy Batalionu Myszynieckiego GL i AL odznaczony został Krzyżem Virtuti Militari V kl., Stefan Leonarczyk b. dowódca Oddziału Nadwiślańskiego GL i AL Krzyżem Walecznych, Zdzisław Kubiński pracownik KM PZPR w Płocku Krzyżem Walecznych, Henryk Siedlich Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Halina Krusińska Krzyżem Walecznych, Kazimierz Malinowski z Sierpca Krzyżem Walecznych, Z. Domagalski z Rypina Krzyżem Virtuti Militari V kl.

W lipcu przypadła rocznica zakończenia działań wojennych w Korei. Zaś w sierpniu Korea obchodziła 14-letnie wyzwolenie kraju spod okupacji japońskiej przez Armię Radziecką. Z tej racji Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Koreańskiej Republiki Ludowo Demokratycznej w Warszawie Kim Hak In w dniu 27 lipca br. odwiedził nasze miasto. Drogiemu Gościowi podczas zwiedzania miasta i zabytków Płocka towarzyszyli: przewodniczący MRN Józef Chle-

bicki, Sekretarz KM PZPR Aleksander Czaplicki i K. Ciarka oraz pracownicy Ambasady koreańskiej w Warszawie.

W połowie sierpnia pracownik ambasady KRLD w Warszawie wygłosił w sali Domu Spółdzielczego PSS „Zgoda” prelekcję na temat Korei zapoznając zebranych z życiem ludności koreańskiej i odbudową kraju po zniszczeniach wojennych. Prelekcja uzupełniona została filmem produkcji koreańskiej.

W dniu 18 sierpnia br. Komitet Powiatowy Związku Młodzieży Socjalistycznej i Zarząd Powiatowy Związku Młodzieży Wiejskiej w Płocku podejmowali u siebie delegację młodzieży Ameryki Łacińskiej. Delegaci z Kuby, którzy brali udział w Festiwalu Wiedeńskim obecnie przebywają w Polsce i z tej racji odwiedzili nasze miasto.

Goście zwiedzili Fabrykę Maszyn Żniwnych i Płock udając się z kolei do Bodzanowa, gdzie wzięli udział w wiecu młodzieżowym.

Podczas zwiedzania miasta gościom towarzyszyli: I sekretarz KW ZMS tow. Palarczyk, sekretarz KP ZMS w Płocku K. Świerczyński, przewodn. KP ZMW Ruśowski i sekretarz KP PZPR w Płocku tow. Zygmunt Grabowski.

W związku z prowadzonymi pracami wykopaliskowymi doc. dr Włodzimierz Szafranski opublikował poza umieszczonym obszernym artykułem w Notatkach Płockich następujące artykuły i sprawozdania.

Osrodek kultu pogańskiego odkryli w Płocku archeolodzy. Życie Warszawy 195, nr 86 (4826, s. 5).

Rezultaty wykopalisk w Płocku w 185 3roku. Biul. Komitetu Przygotowawczego Obchodów Państwa Polskiego 1959, nr 8, s. 27—32.

Wczesnośredniowieczny, pogański obiekt kultowy w Płocku. Sprawozdanie z prac naukowych. Wydz. I PAN 1959, z. 3/4.

Płock z doby początków państwa polskiego w świetle ostatnich wykopalisk. Turysta 1959 Kw. III.

W druku znajdują się:

Prapoczątki miasta Płocka w świetle ostatnich badań archeologicznych. Sprawozdania Archeologiczne.

(Po niemiecku). Wczesnośredniowieczny, pogański obiekt kultowy w Płocku. Archeologia Polona.

(Po niemiecku). Wczesnośredniowieczny, stołeczny gród w Płocku, na Mazowszu. Drezno NRD.

Poważne osiągnięcia naukowe rzucające nowe zupełnie światło na początki miasta Płocka wzbudziły powszechne zainteresowanie świata naukowego i innych ośrodków naukowych oraz prasy.